Magiczny Kraków

Kraków współtworzył światowy atlas wirusów

2026-08-06

Co można znaleźć w miejskiej przestrzeni? Odpowiedzi na to pytanie poszukiwali naukowcy z międzynarodowego konsorcjum MetaSUB. W badaniach, które doprowadziły do stworzenia pierwszego światowego atlasu wirusów RNA występujących w miastach, uczestniczył również Kraków.

Naukowcy przeanalizowali blisko 3 tysiące próbek zebranych w przestrzeni publicznej 102 miast w 31 krajach. Materiał badawczy pochodził m.in. z dworców, środków komunikacji miejskiej, szpitali, ulic, sklepów, terenów zielonych, gleby i ścieków.

W wyniku analiz zidentyfikowano niemal 55 tysięcy wirusów RNA, z których aż 77 proc. nie było wcześniej znanych nauce. Badania, których wyniki opublikowano w prestiżowym czasopiśmie naukowym "Nature Communications" znacząco poszerzyły wiedzę o różnorodności wirusów obecnych w środowisku miejskim.

Kraków uczestniczy w międzynarodowej inicjatywie global City Sampling Day od 2020 roku dzięki zaangażowaniu dr. hab. inż. Pawła Łabaja, prof. UJ. Próbki zebrane w mieście – przy współpracy z Urzędem Miasta Krakowa i miejskimi jednostkami – zostały włączone do globalnej analizy.

W przyszłości regularne badanie wirusów obecnych w miejskim środowisku może pomóc w szybszym wykrywaniu nowych zagrożeń epidemiologicznych i stać się jednym z elementów systemu wczesnego ostrzegania. Udział Krakowa w projekcie pokazuje, jak współpraca miasta, nauki i międzynarodowych partnerów może wspierać rozwój wiedzy oraz działania na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców.